

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název práce:	Bojiště bitvy u Hradce Králové 1866: Koncepce memoryscape jádrového území krajinné památkové zóny
Jméno autora:	Bc. Anna Homoláčová
Typ práce:	diplomová
Fakulta/ústav:	Fakulta architektury (FA)
Katedra/ústav:	Ústav krajinářské architektury
Oponent práce:	doc. Dr. Ing. Alena Salašová
Pracoviště oponenta práce:	Ústav plánování krajiny, Zahradnická fakulta, Mendelova univerzita v Brně

II. HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH KRITÉRIÍ

Zadání	náročnější
<i>Hodnocení náročnosti zadání závěrečné práce.</i>	
Zadání odpovídá charakterem i rozsahem studijnímu programu Krajinářská architektura. Zpracování tématu asociativní krajiny typu bojiště považují za poměrně náročné, protože předpokládá jistou osobnostní a odbornou vyzrálou autorky a její dobrou orientaci v multidisciplinárním prostoru. Situaci diplomantce komplikuje i fakt, že management krajinné památkové zóny (dále KPZ) není dosud ze strany Ministerstva kultury a NPÚ plnohodnotně nastaven. Diplomantka je tak postavena před nutností dopracovat zásadní dokumenty ochrany a regenerace KPZ dříve, než se může věnovat tomu, co má být primárním cílem diplomového projektu - interpretace a prezentace krajiny bojiště veřejnosti.	

Splnění zadání	splněno
<i>Posuďte, zda předložená závěrečná práce splňuje zadání. V komentáři případně uveďte body zadání, které nebyly zcela splněny, nebo zda je práce oproti zadání rozšířena. Nebylo-li zadání zcela splněno, pokuste se posoudit závažnost, dopady a případně i příčiny jednotlivých nedostatků.</i>	
Diplomantka naplnila všechny body zadání. Zpracovala kvalitní odbornou rešerši, provedla krajinářské analýzy území a zpracovala celkovou návrhovou koncepci pro jádrové území KPZ. Svým řešením území memoriálního a pietního významu odpověděla na výzkumné otázky formulované zadáním práce.	

Zvolený postup řešení	správný
<i>Posuďte, zda student zvolil správný postup nebo metody řešení.</i>	
Diplomantka postupovala standardním projekčním způsobem. Na podkladě kvalitně zpracované rešerše formulovala teoretická východiska, provedla základní analýzy legislativního prostředí, institucionálního zabezpečení správy území, relevantní, i když ne úplné nebo relevantní průzkumy a rozborů území. Správným způsobem formulovala východiska pro stavbu návrhu. Práci by pro lepší pochopení pomohlo, kdyby explicitně vyjádřila nositele asociativnosti v území (co je to ještě kromě pomníků a válečných hrobů?) Jí předložené řešení je řádně argumentováno a v základním konceptu s ním lze souhlasit. Diplomantka se snaží zvýraznit pietní charakter území a skrze emoce návštěvníka zprostředkovat atmosféru bojiště před, v průběhu i po bitvě. Na detailní řešení některých částí návrhu (umělecká expozice hned na dvou memoriálních loukách nebo dost schematický přístup k vysévání vlčích máků) lze mít různé názory, celkově ale oceňují snahu o oživení jinak dost strnulého prostoru. Za zajímavé považují vtažení návštěvníka doprostřed prostoru s cílem nechat na něj působit svahy bojiště. Tento moment jejího návrhu považují za velmi silný. Do logiky řešení projektu úplně nezapadá snaha o revizi lesních hospodářských plánů. Mnohé z navržených opatření považují za velmi problematické, např. návrh eliminace některých geograficky původních dřevin (proč?), návrh na bezzásahový management lesa (dle mého fungovat nebude) nebo rekonstrukci velké části lesa „do podoby v roce 1866“ (přitom tato podoba nebyla ani doložena, ani jasně formulovaná. Má diplomantka na mysli pouze druhovou, nebo i časo-prostorovou strukturu lesa? Konzervovat věková stadia porostu je totiž jistě nereálné). Stačilo by, kdyby se diplomantka zaměřila pouze na ty části lesního porostu, ve kterých se nacházejí objekty nebo místa asociativního významu.	

Odborná úroveň	B - velmi dobře
<i>Posuďte úroveň odbornosti závěrečné práce, využití znalostí získaných studiem a z odborné literatury, využití podkladů a dat získaných z praxe.</i>	

Diplomová práce v mnoha aspektech překračuje standard diplomových prací. Za mimořádně zdařilou považuji vstupní teoretickou část práce silně ovlivněnou studiem fenomenologické literatury. Zde bych pouze doporučila se více zaměřit na samotný cíl práce a text lépe provázat s tématem péče o asociativní krajinu. Diplomantka mohla lépe využít publikace, metodiky a odborné mapy zaměřené na problematiku krajinářského hodnocení prostoru bojišť. Doporučuji k prostudování i Metodiku typologie historické kulturní krajiny ČR (Ehrlich a kol. 2020) nebo monografii Historické kulturní krajiny ČR (Kuča a kol. 2020), které zkoumají téma i mimo území KPZ.

Analytická část modelového území je nesmírně obsáhlá a dokládá velkou pracovitost autorky i její zaujetí tématem. V zásadě pokrývá všechna základní témata relevantní pro následující návrhovou část práce. Této kapitole by slušelo logičtější uspořádání (obvykle začínáme přírodním rámcem území, až pak hodnotíme vývoj kulturní krajiny). Některé části rozboru považuji za zbytečně podrobné (geologická stavba území, charakteristika lesních porostů), některým bych naopak doporučovala věnovat větší pozornost (vývoj land use, vývoj sídelní struktury, biogeografické charakteristiky území, rozbor visibility a vizuálních vztahů v území, s ohledem na návrh i vyhodnocení erozního ohrožení půd). Chválím část věnovanou rekapitulaci bitvy, která je zpracovaná komplexně a přehledně. Doporučovala bych jasněji vymezit, která místa hrají klíčovou roli v pochopení příběhu bitvy a proč (popis předmětu ochrany asociativní krajiny). Oceňuji zpracování standardizovaného záznamu KPZ, upozorňuji ale na absenci mapového záznamu, který má být jeho součástí (mapa kulturně historických hodnot a kompozičních jevů KPZ). Zajímavá je rekapitulace klíčových „stakeholderů“, kterým je právem věnovaná velká pozornost. Dovolím si pouze upozornit na jistou zmatečnost „organigramu“, který by měl lépe rozlišovat mezi orgány státní správy, orgány územní samosprávy a odbornými institucemi ministerstev. Diplomantka poněkud opomíjí význam a roli obcí (mimo města Hradec Králové) ve správě území.

Modelové území je definováno hranicí jádrového území KPZ. Vymezila jej takto diplomantka nebo přebírá hranici z podkladů NPÚ? Jaký názor má autorka na to, že se jedno z velmi silných míst bojiště – Úvoz mrtvých – ocitlo mimo hranice jádrového území?

Návrhová část práce vychází z dobře definovaných problémových okruhů. Zlepšení prostupnosti, úprava pietních míst v lese, umělecké instalace apod. jsou určitě přínosné a pomohou návštěvníkům lépe porozumět příběhu i odkazu bitvy. Ráda bych vyzvedla způsob autorky, kterým představuje jednotlivá témata stavby návrhové koncepce. Doporučuji, aby byl tento návrh představen pracovníkům NPÚ a byl s nimi dále konzultován. Některé návrhy jsou poněkud diskutabilní, ale je to věc spíše subjektivního pohledu na konkrétní řešení designu. Osobně bych zvažila, zda se mají máky vysévat všude na pietních místech a memoriálních loukách nebo pouze na určitých místech (lépe se tak vyakcentuje záměr autorky; výsev do lučních porostů je diskutabilní z hlediska managementu TTP). Jsou to ale pouze detaily, ke kterým lze vést diskusi.

Formální a jazyková úroveň, rozsah práce

A - výborně

Posuďte správnost používání formálních zápisů obsažených v práci. Posuďte typografickou a jazykovou stránku.

Rozsah práce považuji za příliš velký, překračující doporučené standardy pro DP. Práci by prospěla redukce a „zhuštění“ textu. Z formálního hlediska je práce kvalitně zpracovaná, psaná kultivovaným jazykem s bohatým poznámkovým aparátem. Grafická část je přiměřená obsahu. Oceňuji četná mapová schémata, která pomáhají k lepší srozumitelnosti projekčního záměru. Obecně bych doporučovala nepoužívat tak často ikonky v grafice map a preferovat spíše standardní mapové zákresy bodů, linií a polygonů. Souhrnný poster je bohatě vybaven, se zajímavou grafikou, poněkud hůře se v něm ale orientuje (snaha o maximalizaci poskytované informace).

Výběr zdrojů, korektnost citací

A - výborně

Vyjádřete se k aktivitě studenta při získávání a využívání studijních materiálů k řešení závěrečné práce. Charakterizujte výběr pramenů. Posuďte, zda student využil všechny relevantní zdroje. Ověřte, zda jsou všechny převzaté prvky řádně odlišeny od vlastních výsledků a úvah, zda nedošlo k porušení citační etiky a zda jsou bibliografické citace úplné a v souladu s citačními zvyklostmi a normami.

Diplomantka prokázala dobrou orientaci v literárních zdrojích. Přebírané informace správně cituje a interpretuje. Pouze upozorňuji, že by bylo vhodné se vyhnout citaci skript a pracovat raději s primárními zdroji.

Další komentáře a hodnocení

Vyjádřete se k úrovni dosažených hlavních výsledků závěrečné práce, např. k úrovni teoretických výsledků, nebo k úrovni a funkčnosti technického nebo programového vytvořeného řešení, publikačním výstupům, experimentální zručnosti apod.

K práci mám už pouze několik méně podstatných poznámek:

- Str. 18 – dnes Úmluva Rady Evropy o krajině

- Str. 24 – postrádám představení kritérií ICOMOS/IFLA pro vymezení hlavních kategorií historické kulturní krajiny
- Str. 24 – není potřeba opisovat anotaci projektu NAKI, spíše popsat co přinesl pro nastavení managementu KPZ a zda jsou jeho výsledky propány do ochrany a správy modelového území.
- Str. 43 – text vyžaduje redakci. Jedná se spíše o pracovní poznámky než odborný text (přání pana Ing. Matěje Kubina)
- Str. 49 – AOPK by měla poskytovat i metodickou podporu v ochraně krajinného rázu, který upravuje ochranu kulturní a historické charakteristiky každé krajiny
- Str. 56 – Krajský úřad není „státní instituce“
- Kap. II.3 a dále – v názvech kapitol by se neměly používat názvy věd (geologie). Titul by měl odpovídat obsahu (geologická stavba území).
- Chybí vyhodnocení potenciální a aktuální vegetace, což jsou klíčové informace pro stavbu krajinářského návrhu.
- Práci citelně chybí kapitola Metodika práce. Některé metodické kroky jsou proto hůře pochopitelné (např. způsob hodnocení lesních porostů)
- Není hodnocena půdní eroze, ale jsou navrhována protierozní opatření (biopásy). Jakým způsobem bylo využito mapování odtokových linií v území?
- Výkres problémů – nevhodně použitá grafika zhoršuje čitelnost informací.
- Str. 142-143 – hodnoty KPZ je potřeba hierarchizovat. Zařazení bažantích krmelců vedle memoriálních a pietních objektů není vhodné.
- Návrhový koncept je v úvodu zadefinován příliš ambiciózně. Diplomantka jej v tomto rozsahu určitě nenaplnila (ani nemohla).
- Jak si diplomantka představuje „práci veřejnosti na poli“? Jsou s tím srozumění vlastníci a hospodařící subjekty? Proč je tento požadavek relevantní návrhu úpravy memoryscape?
- Přivítala bych zamyšlení nad principy ochrany a koncepce regenerace území této KPZ.

III. CELKOVÉ HODNOCENÍ, OTÁZKY K OBHAJOBĚ, NÁVRH KLASIFIKACE

Shrňte aspekty závěrečné práce, které nejvíce ovlivnily Vaše celkové hodnocení. Uveďte případné otázky, které by měl student zodpovědět při obhajobě závěrečné práce před komisí.

Diplomovou práci považuji za kvalitní autorské dílo, které v mnoha aspektech překračuje běžné standardy diplomových prací. S ohledem na poměrně četné nepřesnosti a nedotaženosti hodnotím práci na pomezí A a B. Otázky k diplomantce:

- Jaká jsou vaše doporučení ke zkvalitnění památkové ochrany KPZ?

Předloženou závěrečnou práci hodnotím klasifikačním stupněm **B - velmi dobře**.

Datum: 23.1.2025

Podpis: